

14 februari 2023

Coördinerend portefeuillehouder: A.P.J. van Hemmen

Graag informeren wij u over de stand van zaken van het onderzoek naar de opvang van vluchtelingen. Dit is het tweede schriftelijke bericht aan u, na de eerste van 23 december 2022. Hiermee komen we tegemoet aan de toezegging om u frequent te informeren. Voor de raadsleden die bij de beschreven bijeenkomsten zijn geweest, staat er niet veel nieuws in deze brief.

Inleiding

In deze brief beschrijven we de stand van zaken en de te verwachten stappen.

Dinsdag 31 januari organiseerden we een werkatelier voor u. Op die avond en bij de eerste bijeenkomst met de inwoners werd een paar maal gevraagd naar de verhouding tussen de door de raad genoemde voorwaarden en de criteria. In dit schrijven gaan we daar dus dieper op in.

Gesprekken op inhoud

Een inhoudelijke discussie over dit onderwerp kan moeilijker worden gevoerd wanneer een locatie is genoemd. Opvang is daarvoor een te gevoelig onderwerp. Dat is de reden waarom we in dit stadium eerst breed in de samenleving meningen, zorgen en verwachtingen ophalen, voordat we naar concrete locaties kijken. De basisuitgangspunten rondom randvoorwaarden, criteria, dilemma's en draagvlak zijn essentieel voor het in beeld brengen van realistische scenario's. Dat is ook de reden, dat COA niet aanwezig was tijdens het werkatelier en ook niet zal zijn tijdens de inwonersbijeenkomsten. Ook de relatie met het COA is tenslotte nog onderwerp van gesprek.

Opdracht en randvoorwaarden

Eerder gaf u het gemeentebestuur, met steun van een ruime meerderheid in de raad, de opdracht mee om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van opvang in onze gemeente.

Aan de opdracht koppelde u randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden staan hieronder:

a) Doelgroep van de opvang *(afspraken te maken met COA)*

De gemeente wil graag dat de te huisvesten personen mogen werken. De gemeente wil dat 50% van de personen onderdeel uitmaken van een gezin. Ook wil de gemeente geen "veilige landers" en geen uitgeprocedeerde vluchtelingen. Tevens wil de gemeente alleen geregistreerde personen die al in de verlengde asielpprocedure zitten. Onderhandelen over deze doelgroep (qua samenstelling en aantal) is mogelijk, maar alleen als het alternatief niet meer risico biedt op het gebied van de openbare orde.

b) Locatieontwikkeling *(afspraken te maken met PZH, WMD, Rijk, COA)*

De gemeente zal in een zelfde omvang en in dezelfde termijn als de opvanglocatie (25 tot 50 woningen) woningen voor de eigen inwoners/doelgroepen ontwikkelen.

c) Ruimtelijke kwaliteit *(afspraken te maken met COA, WMD en zelf op te pakken)*

De bebouwing moet een kwalitatief goede uitstraling hebben en passen in de omgeving.

d) Lokale Inkoop *(afspraken te maken met COA)*

Het COA zal vastleggen dat dát wat nodig is voor de realisatie en exploitatie van de locatie zo veel mogelijk lokaal zal worden ingekocht.

e) *Verbinding* (afpraak te maken met COA)

We willen een goede lokale aarding en inburgering. We verwachten dat het COA zal samenwerken met de lokale vrijwilligersorganisaties en welzijnsorganisaties bij de integratie. Ook willen we dat de hier opgevangen personen, wanneer ze eenmaal statushouder zijn, zoveel mogelijk aan deze regio worden toegewezen. Tevens waarderen we het als het COA voor de komende 5 jaar de personen onder de 25 jaar in de gelegenheid stelt lid te worden van een lokale vereniging en de bijbehorende kosten vergoedt.

f) *Middelen* (afpraak te maken met COA, Rijk, PZH)

De gemeente verwacht vooraf helderheid over het recht op financiële vergoedingen.

g) *Uitwisselen regionale opgave* (afpraak te maken met buurgemeenten)

Er zijn diverse opgaven die op de gemeenten afkomen. Met een substantiële bijdrage aan de opvang in onze regio is het opportuun om bijvoorbeeld extra inzet op de taakstelling van statushouders aan een andere gemeente te vragen. Zodat andere gemeenten dat (deels) van ons overnemen. We verwachten ook dat er vanuit de regio inzet beschikbaar komt zoals bijvoorbeeld BOA inzet.

Communicatie

Naast de inhoudelijke voorwaarden stelde de raad ook een communicatieplan vast. In dat plan staat welke bijeenkomsten er gehouden zullen worden. We zitten nu in de fase van de inloopbijeenkomsten per dorp. In de aanpak die de raad vaststelde, stond beschreven welke disciplines daarvoor uitgenodigd zouden worden. Daarvan is afgeweken om de dialoog zo open mogelijk te voeren. We zetten in de huidige opzet de inwoners centraal en niet de deskundigen.

Werkatelier

Een toevoeging aan de eerder door de raad vastgestelde stappen was het werkatelier. De behoefte hieraan ontstond toen de randvoorwaarden werden uitgewerkt in criteria. De criteria gaan een belangrijke rol spelen bij de advisering. Wat de criteria zijn en hoe zwaar deze wegen is derhalve echt een afweging die vanuit de raad gevoed mag worden.

Specifieke insteek van het werkatelier was om samen de criteria voor de locatiekeuze aan te scherpen. De reacties die we deze avond van u ontvingen, gebruiken we als input voor het onderzoek naar de mogelijkheden voor opvang van 225 vluchtelingen en 25-50 flexwoningen voor lokale inwoners.

Harde en zachte criteria

Voor de duidelijkheid bevestigen we hierbij dat er nog geen raadsbesluit genomen is over de criteria voor de weging van de locaties die onderzocht zullen gaan worden. We hebben nu een bevestiging dat de genoemde criteria op voorhand bruikbaar lijken om in het onderzoek te gebruiken bij het maken van de noodzakelijke afwegingen.

I. Criteria

De criteria zijn opgedeeld in twee types. Enerzijds de harde criteria (feiten) waar ieder dezelfde conclusie over trekt (bijvoorbeeld omvang perceel en eigendom). Anderzijds de criteria waar ieder op basis van de eigen mening (afweging) een andere kijk op kan hebben (bijvoorbeeld, kan de betreffende dorpskern dit aan?). Of vanwege het wel of niet overtuigd zijn van de potentiële oplossingen die er zijn om iets te laten voldoen (bijvoorbeeld, moet de locatie bij een school of zetten we een busje in?). Deze criteria hebben we daarom afwegingen genoemd. Ze zijn in drie subgroepen verdeeld.

a. Criteria (feiten)

- a. Niet in het groene landschap.
- b. Nabij of in bestaande bebouwde omgeving en voorzieningen*.
- c. Grond is privaatrechtelijk per direct (of op zeer korte termijn) beschikbaar.
- d. De grond is voor tenminste 5 jaar beschikbaar.
- e. Omvang: tenminste 1.5 ha (eventueel op meerdere percelen).

- f. Goede bereikbaarheid locatie.
- g. Mag niet ten koste van reguliere woningbouw.
- h. De omgevingsvergunning kan (waarschijnlijk) worden gegeven op basis van een tijdelijke vergunning.

*Belangrijkste voorzieningen zijn: winkel, onderwijs, gezondheidszorg en sport.

b. Criteria (afwegingen).

i. Ruimtelijke afwegingen

- i. Is er een buitenruimte te creëren of al aanwezig die bij "wonen" past?
- j. Past deze ontwikkeling qua uitstraling in het gebied?
- k. Kan op deze locatie invulling gegeven worden aan de verwachte kwaliteit van gebouwde omgeving, buitenruimte, voorzieningen en beheer?
- l. Wat is het perspectief voor deze locatie na 5 jaar? Welk voorstel zal nu of te zijner tijd daarover aan de raad kunnen worden gedaan?

ii. Maatschappelijke afwegingen

- m. Is het mogelijk om werkplekken (waar de taal geen barrière hoeft te vormen) te bereiken?
- n. Is er grote kans op wederzijds profijt m.b.t. gekozen locatie t.b.v. bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties?
- o. Ontstaat hier samenwerking met lokale bewoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers?
- p. Kunnen we op de locatie het maatschappelijk middenveld (corporaties, sociaal maatschappelijke en medische organisaties, sportverenigingen, organisaties m.b.t. levensbeschouwing, kandidaat-vrijwilligers en werkgeversorganisaties) tijdig betrekken?
- q. Is de omgeving van deze locatie gebaat bij lokaal maatwerk in relatie tot huidige woningvoorraad en -vraag in MD?
- r. Zijn er openbaar vervoer voorzieningen in de buurt?
- s. Is er adequaat onderwijs aan te bieden?
- t. Veiligheid voor bewoners: bij voorkeur geen nabijheid van water of een drukke weg.

iii. Bestuurlijke afwegingen

- u. Is deze locatie geen belemmering voor samenwerking met COA, Veiligheidsregio Haaglanden, provinciebestuur en buurgemeenten?
- v. Wat kunnen de buurgemeenten op de betreffende locatie en/of elders voor Midden-Delfland betekenen?
- w. Is de impact op de verschillende kernen in het licht van eerdere opvang evenrediger te maken met het voorstel m.b.t. de locatie?

De deelnemers aan het werkatelier vroegen verder ook nog aandacht voor de samenstelling van de groep van vluchtelingen.

Communicatie en participatie

Vanaf maandag 6 februari zijn we gestart met ons onderzoek naar de meningen, zorgen, verwachtingen en ideeën van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en verenigingen. Dit onderzoek duurt de hele maand februari en loopt door tot half maart.

- Inwonersbijeenkomsten

In februari 2023 organiseren we dus drie inwonersbijeenkomsten, in elk dorp één. Tijdens de inwonersbijeenkomsten halen we informatie in de samenleving om draagvlak te meten voor de opvang van 225 vluchtelingen voor de periode van maximaal vijf jaar, en de komst van flexwoningen voor 25-50 lokale woningzoekenden.

In het plenaire deel lichten we de plannen toe en stellen we via Mentimeter vragen aan de aanwezigen. Om ervoor te zorgen dat iedereen zijn/haar zegje kan doen, organiseren we in het tweede deel van de avond gesprekken aan kleinere tafels met zo'n zes deelnemers. Zo

krijgt iedereen de gelegenheid zijn zorgen te uiten en mogelijke kansen te delen. De focus ligt deze avonden dus op het ophalen van informatie.

- Reeds geweest is de bijeenkomst op maandagavond 6 februari, gemeentehuis (van 20.00 tot 21.30 uur, inloop 19.45 uur)
  - Donderdagavond 16 februari, Trefpunt Maasland (idem)
  - Maandagavond 20 februari, De Hoornbloem, Den Hoorn (idem)
- **Online enquête**
Voor inwoners die hun mening liever schriftelijk aan ons doorgeven, is er een online enquête. Doel van deze enquête is om onze inwoners op een snelle en eenvoudige manier uit te nodigen hun mening, zorgen en verwachtingen aan ons door te geven. Het is een kwalitatief onderzoek, geen kwantitatief onderzoek.

Wij zijn ons ervan bewust dat deze werkwijze informatie oplevert, maar ook beperkingen heeft. We zijn als overheid gebonden aan een EU-leverancier, omdat deze verplicht is de AVG (privacy)-richtlijnen streng na te leven. Ongevraagd IP-adressen verzamelen & andere vormen van tracking toepassen zijn strijdig met deze richtlijnen. Consequentie is wel, dat enquêtes meerdere keren kunnen worden ingevuld. Ook kunnen mensen aangeven dat ze in Midden-Delfland wonen, terwijl dat mogelijk niet het geval is. Optie om dit te voorkomen is te werken met DigiD. Dan verhogen we echter de drempel om de enquête in te vullen. Ook kan dan het gevoel ontstaan dat de antwoorden te herleiden zijn naar de invullers.

Wij zijn ervan overtuigd, dat het doel van de online enquête, het inwoners makkelijker maken om snel hun mening te geven, opweegt tegen de nadelen. Het onderzoek is bedoeld als een thermometer in de samenleving. Dit levert waardevolle informatie op voor het verdere traject. De reacties dienen daarnaast als input voor de informatieavonden.

- **Interviews maatschappelijke organisaties**
We gaan in februari/begin maart in gesprek met belangrijke spelers op gebied van werk, onderwijs, zorg, verenigingen en het kerkelijk leven.

Met de input van raad, inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers hebben we een beeld van wat er leeft. Dit beeld wordt een onderdeel in het raadsvoorstel.

Naar het raadsvoorstel

In het raadsvoorstel over het onderzoek naar de opvang is opgenomen welke onderdelen er in het onderzoek worden opgenomen. Vanaf maart zullen de daarvoor benodigde zaken worden uitgezocht. Ook zal met alle betrokken (en vaak hierboven genoemde) partners worden overlegd om concreet te krijgen wat er mogelijk is. In deze fase zal een groslijst van mogelijke locaties worden opgesteld. Die met behulp van de criteria tot een concreet voorstel moet gaan leiden.

Als er zicht is op een concrete locatie organiseren we in die omgeving een bewonersavond. We richten dan ook een klankbordgroep op van (vertegenwoordigende) bewoners, ondernemers en maatschappelijke partijen en gaan in diverse sessies in gesprek over de scenario's voor opvang.

Op basis van al deze input stellen we een advies op voor de gemeenteraad. Hierin schetsen we verschillende scenario's en doen we op basis daarvan een concreet voorstel. Als raad neemt u het besluit of we het voorgestelde aantal vluchtelingen gaan opvangen en op welke wijze.